Manifest del Correllengua 2024

El dia 3 de setembre de l'any passat es va morir M. Carme Junyent, una autèntica donassa, una lingüista excepcional que s'hauria pogut dedicar exclusivament a la recerca acadèmica, a la universitat, però que va veure que calia treballar per restablir l'equilibri ecolingüístic del planeta. I, fruit d'aquesta tasca, es va abocar a estudiar la situació del català i a fer propostes per a redreçar-la.

Ella estava convençuda que la convivència de moltes llengües era un gran avantatge per al català. Veia el multilingüisme no pas com un perill, sinó com una riquesa. L'enemic a combatre, insistia, era el bilingüisme, un parany letal, com va argumentar a bastament.

M. Carme Junyent creia en la gent, en la força transformadora de la societat. I alhora era crítica amb els polítics. Va denunciar ja fa molts anys que la immersió a les escoles havia fracassat. També es va oposar tenaçment a la política lingüística oficial, perquè veia que els governants no eren capaços de convertir-la en un projecte de país. Malgrat aquesta posició crítica, quan el govern li va demanar que s'arromangués es va arromangar. Vegeu, per exemple, la llista de propostes que van sortir del Consell Lingüístic Assessor, que ella va presidir. I què se n'ha fet, d'aquelles mesures proposades? No hi ha polítics valents, capaços de garantir que als instituts s'hi facin totes les classes en català? I que els ensenyants siguin lingüísticament competents?

La realitat és complexa. Però M. Carme Junyent no defugia mai aquesta complexitat, sinó que sabia veure-hi oportunitats. I per això feia propostes aplicables i que podien ser guanyadores.

Del manifest del Correllengua de l'any 2021, escrit per ella, se'n destaquen tres missatges, com tres fars que ens il·luminen. El primer, "Encara hi som a temps". El segon, "Uns tenim la responsabilitat de preservar el llegat que ens han transmès i els altres de respectar-lo". I el tercer, "Cal que reaccionem, que fem viure la nostra llengua amb tothom i en tots els entorns. I que la fem viure amb la consciència que, quan la compartim, estem donant el millor que tenim i estem dient: tu també ets nosaltres".

Si fem nostre el primer d'aquests missatges, no ens hem de sentir derrotats. Sabem que tenim poc temps, però encara no s'ha acabat. En segon lloc, hem de saber que cadascú té una responsabilitat i que tots plegats tenim molta feina, principalment la de convèncer els indiferents, parlin la llengua que parlin, perquè sense ells no ens en podríem sortir. I el tercer missatge ens diu quin paper ha de tenir el català per a poder reeixir: el paper de llengua de convivència, de força de cohesió, d'instrument d'integració. La llengua no és cap barrera, com ens volen fer creure, sinó una eina d'acostament. Mantenir tothora el català no és una falta de respecte, sinó una invitació respectuosa i generosa a formar part del nostre poble.

Seguint l'exemple de M. Carme Junyent, doncs, cal que reaccionem.

No diguem que és complicat: actuem. No diguem que és impossible: fem-ho possible.

Visca el Correllengua, visca la llengua catalana i visca els Països Catalans!

Jordi Badia
Filòleg i escriptor